

dor. Aquests, també, acabaren per viure a les barraques del carrer de Viriat. Com el cas d'aquesta nena, en trobarem a mils.

Ja dèiem en el nostre article primer que l'immensa majoria de veïns de les barraques eren rellogats fracassats. Per això cal pensar que la població de les barraques és una quantitat relativament petita en comparació amb els que viuen rellogats; el Dr. Pons i Freixes, a l'amabilitat del qual dec el seu estudi sobre *Els aduars de Barcelona*, encara inèdit, l'aprecia en més d'un quíntuple; com que de les seves acurades recerques resulta que si hi ha 15.552 habitants en les barraques, el nombre de persones que viuen en sobrepoblació és de 77.760. El Dr. Salvat Navarro, en una comunicació en 1924 a l'Acadèmia de Higiene de Catalunya, *El problema de los barrios de barracas insalubres en torno de las grandes ciudades*, diu que són unes 50.000 persones les que viuen rellogades; però dóna com a xifra de veïns de les barraques, coves, etc., a 20.000; d'ésser certa la proporció del Dr. Pons i Freixes, i més aviat, com ell mateix fa constar, la creiem per sota de la realitat, la xifra d'aquests dissortats fóra de 100.000.

Però l'estudi del Dr. Pons i Freixes data de l'any 1923 o 24—no ho sé del cert—, el del Dr. Salvat Navarro és del 1924 i des d'allavors les barraques han augmentat d'una manera considerable²; cal pensar que, si bé no en tan grossa

² Encara que sigui avançar dades, com que fonamenta les nostres assercions, farem notar, que mentre el Dr. Pons i Freixes trobà a Magòria 250 barraques llavors, el meu car amic Gustau Roca, metge de Beneficència d'aquella zona en l'actualitat, diu que ara n'hi han 500; i mentre a l'Animeta i Pont de la Mamella sumaven 400, ara n'existeixen 1.200. I des de l'estudi del Dr. Pons i Freixes, i d'abans també, és endèmic parlar a Barcelona de la necessitat d'enderrocar les barraques.

proporció perquè allà on està plé ja no hi cap ningú més, en un recó o altre s'han anat encabint nous rellogats i la xifra paorosa ahir encara deu ésser molt més paorosa avui.

A Barcelona ha mancat esperit humà en els regents de la cosa pública i en el programa municipal dels seus partits. Totes les millores de la ciutat han estat dictades per un anhel estètic més que per un anhel de justícia i de sanitat; àdhuc aquelles que la higiene també n'ha sortit beneficiada s'han emprès, i s'emprenen encara, abans de tot, per un fi d'embelliment. El Municipi ha semblat una filial de l'Atracció de Forasters; s'ha estat sempre pensant en aquell visitant probable, al qual calia embadocar; així només s'han esmerçat energies i cabals en el radi reduït on es farà moure el turista.

El pensament que ha guiat la reforma ciutadana, efectiva, no en projecte, ha estat d'un provincianisme carrincló; hem tingut en aquest punt la mentalitat d'una vella ciutat provinciana, sense comerç ni indústria i que viu de les escorrialles d'una glòria passada que bastí uns monuments, que per miracle s'han conservat i han adquirit un valor arqueològic i artístic, i que avui serveixen d'esquer a hostalers i guies. De les necessitats del barceloní poc n'hem estat curosos i avui encara és ben vivent l'altra dita d'En Bertran i Rubio: que on el ciutadà "no se li concedeix ni tan sols el terreny que es deixaria a un arbre per a vegetar amb mitjà desembaràs". No hi ha hagut un pensament que seriosament, sense fullaques estètiques ni de nou ric, es proposés una obra higiènica i justiciera en el govern i administració urbana i en paguem les conseqüències.